

METEOROLÓGIAI VILÁGNAP 2023

„Az időjárás, éghajlat és víz generációkon átívelő története és jövője”

FŐTITKÁRI ÜZENET

Az időjárás, az éghajlat és a vízkörforgás nem ismer nemzeti vagy politikai határokat, ezért elengedhetetlen a nemzetközi együttműködés. Ez a filozófia vezérli a meteorológiai világtársadalom munkáját 1873 óta, és ez az irányadó a jövőben is.

Szakértelmünk és tudományunk iránti minden eddiginél nagyobb az igény.

A 2023-as Meteorológiai Világnap amiatt is különleges, mert idén ünnepeljük a WMO jogelődje, a Nemzetközi Meteorológiai Szervezetnek (IMO) alapításának 150. évfordulóját.

Az elmúlt 150 évben a nemzeti meteorológiai és hidrológiai szolgálatok (NMHS) szabványosított adatgyűjtést végeztek, amellyel megalapozták az általunk ma már természetesnek tartott időjárás-előrejelzéseket. A WMO adatcseréjének története az élet és vagyonszerzés megőrzését célzó tudományos együttműködések sikertörténete.

A WMO a második legrégebbi ENSZ-ügynökség. Büszkéek vagyunk eredményeinkre. Az ünnepelésre a Meteorológiai Világszervezet idei Kongresszusán kerül sor, amikor a döntéshozók jóváhagyják azokat a stratégiai prioritásokat, melyek elősegítik, hogy világunk ellenállóbbá váljon a szélsőséges időjárási, éghajlati, vízi és egyéb környezeti eseményekkel szemben.

Korai figyelmeztetések mindenkinek

Egyre nagyobb lendületet kap az az ambiciózus törekvés, hogy az életmentő, korai riasztási rendszerek bolygónk minden lakója számára elérhetővé váljanak a következő öt évben. António Guterres ENSZ-főtitkár által tavaly, a 2022-es meteorológiai világnapon elindított „Korai Figyelmeztetések Mindenkinek” elnevezésű kezdeményezés, amely a Sharm-el-Sheikhben tartott COP27-en egyaránt elnyerte a fejlett és fejlődő országok, az ENSZ közösség és a magánszektor együttes támogatását.

A WMO tagállamok fele még nem rendelkezik több veszélyre figyelmeztető korai riasztási rendszerrel, ezen felül, különösen a legkevesbé fejlett országokban (LDC) és a kis szigeteki fejlődő országokban (SIDS) pótolni kell megfigyelési alapszisztemek hiányosságait is.

A korai figyelmeztető rendszereket széles körben az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás „alacsonyan lógó gyümölcséiként” tartják számon, amely többé már nem luxus, hanem elvárás kell legyen. A Világgazdasági Fórum szerint a következő tíz évben az éghajlatváltozás mérséklésének elmulasztása, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás kudarca és a természeti katasztrófák jelentik a legnagyobb kockázatot a világgazdaság számára.

A katasztrófák legalább fele vízzel kapcsolatos. Az ENSZ New Yorki vízügyi konferenciáján (április 22. és 24. között) a WMO bemutatja, hogy egyre gyakoribbak a vízzel kapcsolatos katasztrófák, pl. az árvizek és aszályok. Az éghajlatváltozás és a gleccserek olvadása szintén növekvő vízterheléshez vezet. A jobb vízmegfigyelés és -gazdálkodás elengedhetetlen, ezért a WMO egy olyan globális vízinformációs rendszer (GWIS) kialakításán dolgozik, amely elősegíti a hidrológiai adatok szabad adatcserejét.

Üvegházhatású gázok megfigyelése

Az éghajlatváltozás korunk meghatározó kihívása. Ahogy erre reagálunk az meghatározza bolygónk, valamint gyermekeink és unokáink jövőjét, világít rá az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi testület, az IPCC hatodik értékelő jelentésének összefoglalója.

A globális átlaghőmérséklet több mint 1,1°Celsius fokkal növekedett az IMO 150 évvel ezelőtti megalakulása óta. Időjárásunk szélsőségesebb, óceánunk melegebb és savasabb, a tengerszint megnövekedett, a gleccserek és a jég olvad. A változás üteme gyorsul.

Az üvegházhatású gázok légköri szintje továbbra is rekord mértékű. Ennek ellenére a felszíni és űralapú üvegházhatásúgáz-megfigyelésekről jelenleg még nincs átfogó nemzetközi adatcsere.

Ennek a hiánynak a pótlására a WMO egy fenntartható és koordinált globális üvegházhatású gáz megfigyelési infrastruktúra (GGGMI) kialakítására törekszik.

Ez a rendszer kibővítené és egységesítené a WMO keretében az üvegházhatású gázok megfigyelése terén a globális légköri megfigyelések (GAW) és az integrált globális üvegházhatású gázinformációs rendszer (GGGIS) égisze alatt régóta folyó tevékenységeket.

A koncepció alapja a nagysikerű World Weather Watch (WWW) programon alapul, amelyet a műholdas korszak kezdetén vezettek be, és idén ünnepeljük fennállásának 60. évfordulóját. A WWW továbbra is a nemzetközi együttműködések mintapéldája.

A WMO tagországok büszkék lehetnek a hosszú és gazdag történelmünk során elért eredményeikre. Tevékenységünket a morzejelek és a hajózási előrejelzésekre vonatkozó táviratok korszakában kezdtük. A szuperszámítógépek, a műholdtechnológia és a kilométeres léptékű modellezés lehetősége új távlatokat nyit az időjárás és az éghajlat egyre megbízhatóbb előrejelzése felé.

A Mesterséges Intelligencia és a gépi tanulás korszakában továbbra is függünk az nemzeti meteorológiai és hidrológiai szolgálatok munkatársainak személyes elhivatottságától és elkötelezettségétől, akik az év minden napján életek megmentésén dolgoznak.

Mindannyiőtoknak köszönjük a munkáját.